

Oponentní posudek na bakalářskou práci

Název: VOLNÝ ČAS ROMSKÝCH DĚTÍ V TÁBOŘE

Autorka: Věra Velková

Oponent: ing. Petr Víšek

Práce se zabývá společensky neobyčejně aktuálním tématem, autorka prokazuje schopnost samostatné odborné práce a objektivního přístupu.

Práce sestává z pěti kapitol nazvaných: historie Romů, romské dítě, volný čas, práce s romskou komunitou v Táboře a sonda. Její celková koncepce odpovídá standardu a obsahuje jak širší historickou dimenzi, tak popis předmětné materie jak pokud jde o volný čas a o samotné romské děti. Obsahuje popis situace na místě - vlastní terénní šetření (sondu) a zajímavou dobře zpracovanou kazuistiku. Autorka čerpá z literatury a řádně cituje.

Hodnocení práce rozdělují do dvou částí. Nebudu hodnotit kapitolu „Historie Romů“, zejména pokud jde o blízkou minulost. Autorka s neobvykle nešťastnou rukou vybrala autory, jejichž názory ji rozhodně nepomohly při práci. Jde sice o autory, kteří jsou sice známi (Davidová, Horváthová, Balvín, Šišková popř. neznámý „kolektiv autorů“ z Brna) ale jejich koncepty byly namnoze překonány novými pracemi a hlavně vývojem situace po roce 1990. Některá jejich tvrzení nejsou pravdivá. V některých případech použití těchto zdrojů znemožnilo autorce pokročit od popisu stavu do zásadnějších hodnocení. Jde například o to, že velmi dobře popsala povahu výchovy dětí v romských rodinách, ale neměla už oporu k tomu, aby poukázala na to, že právě v rodině se do 4 let věku nerealizuje to, co dítě potřebuje pro úspěšnou integraci a celý systém společenské pomoci to musí následně napravovat. To že zaškolení většiny romských dětí v 70. letech do mateřských škol má odraz v dnešní relativní úspěšnosti romských dětí apod. Přitom správně hodnotí stav, že se romským dětem „zkracuje dětství“. K tomu by ji dopomohly práce Sekyta, Gabala a Víška, Jakoubka a Budila. Převzatý zcela nepravdivý popis situace do roku 1990 ji neumožňuje vznést dotaz, proč v 70 a 80 letech realizovaly rozsáhlé aktivity v této oblasti obce a stát, a dnes téměř výlučně nestátní sektor bez finanční garance se strany státu. Musím ale současně uznat, že za použití literárních zdrojů nelze vinit autorku. Kritické hodnocení uvedených literárních zdrojů a jejich překonanost nebyla následně nikým v odborné diskusi provedena. Je to spíš jen škoda, protože pak by tato práce mohla být prolongací současného vidění a hodnocení péče v romské rodině dál, do vyššího věku dětí, zde do oblasti volného času.

Druhá část hodnocení se týká práce samotné. Je zajímavá, napsaná srozumitelně, čtivě. Podle mého názoru splňuje požadavky na bakalářskou práci. Analýza a sonda jsou dobře připraveny a zpracovány, výsledky sondy o využívání volného času by se mohly využít jako zdroj zajímavých informací v dalších pracích. Tyto poznatky posunují úroveň poznání problémů a to je od bakalářské práce

významný počin. K získání údajů bylo zjevně vykonáno velmi mnoho odborné práce, dobře byly koncipovány a konfrontovány hypotézy a podobně. Kazuistika, a v ní obsažené anamnézy, jsou velmi zajímavé.

Z tohoto důvodu navrhuji práci přijmout, a hodnotit ji stupněm „chvalitebně“, též s ohledem na výskyt překlepů a pravopisných chyb, byť nevelký.

V rámci obhajoby by se měla autorka pokusit, na základě vlastních poznatků konfrontovat způsob výchovy a péče o děti v romské rodině s potřebami, jež na dítě bude klást předškolní popř. školní docházka.

V Praze dne 18. srpna 2014.